Nieuwsbrief

Mei 2025

De Vrouwbuurtstermolen

Bij de molen altijd wat te doen….. Met in deze editie o.a. een verslag van het restauratie-project van de roede en de molenstenen, de wandeltocht en een nieuwe molenaar…..

De molen op locatie….

Op **zondag 1 juni** wordt de **1e streekmarkt** van 2025 gehouden op de Keuningstreek in Ouwe-Syl.
Kom gratis strúffys proeven! In de verkoop diverse meelproducten en meer, zoals súkkerbôlpakketten in kadovorm en pruimencompôte. De gezellige markt is op de eerste zondag van de maand 13.00 tot 16.30 uur: 1 juni, 6 juli, 3 augustus, 7 september en 5 oktober. Van harte welkom!

Zaterdag **5 april** waren we weer present bij de Fryske Strawberries in Berlikum met **'Kom in de Kas'**. Het was gezellig druk en na het bakken van vele, vele struven waren we aan het eind van de dag uitverkocht. In december stonden we op de geslaagde Wintermarkt in de Aerden Paats.

Môlnkoier 2024

Louter tevreden wandelaars na de achtste Midseumer Môlnkoier op 29 juni van het afgelopen jaar. De wandelaars hebben genoten van het schitterende weer en de mooie route zuidwaarts, o.a. langs molen de Hoop in Stiens.
De dag ervoor was er een kindereditie georganiseerd langs de Slagdykstermolen en de Balkendstermolen. Hierbij kregen de kinderen uitleg over de werking van de molens en werden ze tussen deze twee molens met een praam vervoerd met de nodige versnaperingen aan boord en een ijsco in Alde Leie.
De school uit St. Jacobiparochie had zich hiervoor aangemeld en 60 kinderen beleefden een prachtige ochtend 'nog mooier dan het schoolreisje'.

Midwinteravenkoier 27 december 2025

Na vele Midzomerwandelingen met inzet van veel vrijwilligers en enthousiaste deelnemers, maar helaas geen al te grote aantallen, heeft de organisatie besloten om dit jaar een Midwinteravond wandeling te organiseren op zaterdag 27 december. Een avondwandeling van 10 km waarvan de opbrengst ook weer ten goede komt aan de molen. Met onderweg o.a. muziek en ook de inwendige mens wordt niet vergeten.
Meer info op: **www.demolenloop.nl**

Volg 'De Vrouwbuurtstermolen' op

Nieuwe infoborden Het Bildt

Bezoekerscentrum Aerden Plaats in Oudebildtzijl zorgde voor 20 nieuwe informatieborden op bijzondere plekken op ’t Bildt. Borden met verhalen uit de regio. Van dijkdoorbraken, oude sluizen en verdwenen kloosters. Met oude kaarten, Bildtse sechys en gedichten. Langs deze bijzondere plekken zijn twee leuke fietsroutes ontwikkeld. Om deze vernieuwing te markeren is van 1 mei t/m 5 juni a.s. de expositie ‘De sfeer van ’t Bildt’ in de Aerden Plaats te zien. Met schilderijen en gedichten van Janny Vellinga. Een mooie start van de Landschapsroute van’t Bildt. Ook het bord bij de Vrouwbuurtstermolen is vernieuwd en aangepast aan de route.

Nieuwe molenaar

Molenaars Uilke en Karst hebben sinds enige tijd versterking gekregen van Liekel Sijtsinga. Hij gaat de molenaarsopleiding volgen bij het Gild Fryske Mounders, het opleidingsorgaan voor vrijwillige molenaars in Fryslân. Liekel is 65 jaar jong en is geboren en getogen in Stiens. Na de HAVO en de politieopleiding in Harlingen is hij 22 jaar werkzaam geweest bij de politie o.a. in St. Anna. Hierna is hij bij Wetterskip Fryslân aan de slag gegaan bij de afdeling Milieu - handhaving en sinds 2015 heeft Liekel verschillende projecten gedaan. Vanaf 2019 houdt hij zich bezig met de bestrijding van invasieve exoten als de reuzenberenklauw en grote waternavel bij de vakgroep Flora en Fauna. Sinds 2018 woont Liekel aan de Oudebildtdijk. Hij gaat eind dit jaar met pensioen. Door zijn werk bij het Wetterskip is Liekel betrokken geraakt bij de Stichting Waterschapserfgoed waar poldermolens en gemalen onder vallen en is niet onbekend met bv. SIM plannen voor het onderhoud van de objecten. Hierbij is ook de interesse gewekt voor het molenaarsvak. De opleiding duurt ongeveer 2 jaar met veel praktijkuren op verschillende molens. Liekel is al regelmatig aan het werk in onze molen en we wensen hem veel succes met de opleiding!

Oliemolen steen

Vlnr molenaars Liekel Sijtsinga, Karst Tol en Uilke Haitsma bij de kantsteen van de olieslagerij met daaronder de oude maalstenen.

Tijdens de restauratie van de molen is één koppel maalstenen vervangen door nieuwe van blauw natuursteen. De oude stenen zijn horizontaal op het terras bij het water gelegd met daarboven rechtopstaand de oude zgn. kantsteen uit de stoom-olieslagerij uit Vrouwenparochie. Deze olieslagerij werd in 1874 opgericht en stond op de plek wat nu Waling Dijkstrastraat 97 is. Oliemolens werden gebruikt voor het verwerken van lijnzaad, raapzaad en koolzaad. Van lijnzaad werd lijnolie geperst en van het restproduct werden lijnkoeken gemaakt voor het vee. De molen in Vrouwenparochie werd aangedreven m.b.v. een stoommachine. Eigenaar was landbouwer, olieslager en instrumentenmaker Arjen Roelofs Hommema. Zelf woonde hij niet in het dorp.

Voorbeeld van kantstenen in een oliemolen.

In die tijd werkten er 8 – 10 mensen in de olieslagerij. In 1901 werd de fabriek overgenomen door zoon Roelof Arjens Hommema. Waarschijnlijk was de fabriek tot ong. 1915 in bedrijf. In 1920 werd het pand verbouwd tot twee woonhuizen.
Het hoe en wat van de steen: de steen is eerst begraven geweest achter de naastgelegen stelpboerderij. Bij verhuizing is de grote steen weer opgegraven en terechtgekomen in St. Annaparochie in de Nassaustraat. Toen hier een nieuwe eigenaar kwam bood deze de steen aan aan Age Leyenaar uit Stiens. Hier lag de steen in de tuin. Age heeft bij een bezoek aan de Vrouwbuurtstermolen in 2023 de steen aangeboden in ruil voor een kratje bier. Watze Bierma heeft de steen opgehaald en in samenwerking met Dorpsbelang Froubuurt staat deze nu bij de molen te pronken bovenop de oude maalstenen. De steen is gewogen en weegt maar liefst 2432 kg!

Renovatie roede en steen

In 2024 is er restauratiebudget voor vervanging van een roede en een molensteen aangevraagd bij de Provincie Friesland. Dit is een dermate grote klus welke niet uit het regulier onderhoudsbudget gefinancierd kan worden. Het ijzer van één roede/wiek was in het kruis zodanig aangetast door roest dat vervanging noodzakelijk was. Het koppel maalstenen op de zuidkant van de molen werd al lang niet meer gebruikt vanwege beschadigingen. De Stichting had de wens om de molen weer ‘compleet’ te maken en het oude koppel te vervangen door een nieuwe van natuursteen. De totale kosten van vernieuwen en plaatsen van roede en stenen waren geraamd op ongeveer € 120.000. Een groot bedrag. De provincie Fryslân is de budgetbeheerder van het rijk voor restauratieprojecten van monumenten in de provincie. Na toekenning van de subsidie van 60% van de begrote kosten moet de Stichting zelf cofinanciering vinden voor de overige 40%. Een groot aantal fondsen was bereid om een bijdrage te leveren. Eind oktober 2024 heeft het startschot geklonken voor de restauratie. De stenen en de roede werden besteld en op 10 december konden we de nieuwe roede aanschouwen in de werkplaats van ‘de Molenmakers’ van Hiemstra in Tzummarum. De roede/wiek is maar liefst 21 meter lang en is in de werkplaats verder voorbereid. Het te plaatsen hout is op maat gemaakt en vervolgens voor verduurzaming naar een ander bedrijf gebracht. Ook de oude, vermolmde planken van de houten kast om de maalstenen zijn vervangen en op maat vernieuwd in de werkplaats.
In maart was het dan zover: Met behulp van een grote kraan en een hoogwerker is de aangetaste roede verwijderd en vervangen door de nieuwe. Dit ging zeer voorspoedig. Het weer kon niet beter, een strakblauwe lucht en geen zuchtje wind. De oude roede is op de grond naast de molen gelegd als aandenken en om de lengte van de wieken te tonen. En uiteraard te gebruiken als bank. De nieuwe roede is met uiterste precisie vastgezet. In de dagen daarna is met de hoogwerker het houtwerk en de luiken geplaatst. Tot slot zijn de zeilen weer bevestigd.
De oude stenen waren reeds eerder met behulp van de takel gelicht en door het vergrootte luik in de vloer met behulp van een lier naar beneden getransporteerd. Vandaar zijn de loodzware stenen door de deur naar buiten gehaald met hulp van de kraan. Zo zijn de nieuwe stenen omgekeerd weer naar boven op de maalzolder gebracht.

Het plaatsen en afstellen van de stenen is ook precisiewerk. Als laatste is de vernieuwde kast om de stenen geplaatst, compleet met nieuwe kaar. Dit is de bak waarin het graan wordt gestort voor het malen. Al met al een mooi stukje vakwerk van de Molenmakers!

Het vervangen van roede en stenen in beeld

Veel dank aan de volgende organisaties die hebben bijgedragen aan dit project:

Stichting Sint Anthony Gasthuis
Stichting Bildtse belangen
Boelstra-Olivier Stichting
Stichting TBI Fundatie
Stichting Bouwcultuurfonds Friesland
Stichting dr. Hendrik Muller’s Vaderlandsch Fonds.
Meindersma-Sybenga Stichting
Van Heloma Stichting
Molenfonds De Hollandsche Molen
Provincie Fryslân

Cruise-toeristen op ‘t Bildt

29 april konden we de eerste 2 bussen met cruise toeristen weer verwelkomen op de molen. Onder prachtige weersomstandigheden worden de gasten verwelkomt met een stukje súkkerbôl. Na uitleg buiten en beneden in de molen over de historie en het werk van de molenaars, kan men naar boven op de steenzolder voor de werking van de maalstenen en naar buiten op de stelling om het kruirad te aanschouwen en van het uitzicht te genieten. Hier is men vaak geïnteresseerd in de rietgedekte kap en ook in het landschap. De gasten komen van over de gehele wereld wat het erg bijzonder maakt.

13 september Open Monumentendag
11 oktober Friese Molendag
Molen open van 10 - 16 uur

Oud IJzer

Alle steentjes dragen bij. Zo ook de opbrengst van oud ijzer. Wij zijn erg blij met de donatie van metalen. Watze Bierma scheidt de metalen, slaat ze op en voert ze periodiek af. De opbrengst komt natuurlijk ten goede aan het onderhoud van de molen. Heeft u nog wat liggen wat u kwijt wil, breng het naar het Roodpad 3 op Ouwe-Syl en in overleg kan het ook opgehaald worden. Contact: Watze Bierma, 06 218 546 74 of Atje Tadema 06 450 920 08

NL Doet, 15 maart

Vanwege de nog uit te voeren restauratiewerkzaamheden is tijdens de NL Doet dag van het Oranje Fonds met een grote groep vrijwilligers vooral het terrein buiten de molen onder handen genomen. Hierbij is o.a. de haag helemaal gekortwiekt, zodat de molen beter uitkomt en de haag beter te onderhouden is. In 2023 heeft de Stichting Vrouwbuurtstermolen een groot deel van het omliggende terrein van de Familie Tjepkema aangekocht en nu valt de groene omgeving ook onder onze verantwoordelijkheid. Binnen in de molen zijn de bovenste verdiepingen en de begane grond schoongemaakt. Na afloop was er weer traditiegetrouw een lunch met alle NL Doet groepen in het MFC van Vrouwenparochie.

Bestuur

Het bestuur van Stichting de Vrouwbuurtstermolen bestaat uit:

Arjen Hoogland	voorzitter
Atje Tadema	secretaris
Klaske Miedema	penningmeester
Watze Bierma	
Jarig Palsma	

Molenaars:
Uilke Haitsma
Karst Tol
Liekel Sijtsinga (in opleiding)

Nog geen donateur van de Vrouwbuurtstermolen?
Nieuwe donateurs / sponsoren zijn van harte welkom om met een bijdrage vanaf € 10 per jaar mee te helpen de molen draaiende te houden. Aanmelden kan op de molen, bij het bestuur of via info@devrouwbuurtstermolen.nl
Bij aanmelding ontvangt u tevens een pakje van het beroemde struufmeel.

Stichting de Vrouwbuurtstermolen

www.devrouwbuurtstermolen.nl
info@devrouwbuurtstermolen.nl

U bent iedere zaterdagmiddag van harte welkom op de molen die bij voldoende wind draait vanaf 13.30 uur. Ook voor verkoop van div. meelproducten en het beroemde struufmeel. Voor bezichtiging op andere dagen graag contact opnemen met Atje Tadema.

Contact: Atje Tadema
Waling Dijkstrastraat 105
9077 ST VROUWENPAROCHIE
Tel. 0518 402 837

COCKTAIL TOMATEN GARDENER'S PRIDE
HALMA VERDER VOORUIT
OMNYACC ACCOUNTANTS & ADVISEURS
GEORGE PARS GRAANHANDEL B.V.
Froonacker Van de Witte assurantiën - risicobeheer
RESTAURANT DE MOLEN